

Politica de coeziune a Uniunii Europene și fondurile structurale în România

Doamnelor și Domnilor,

Vă mulțumesc pentru invitația adresată Asociației Municipiilor din România (AMR) de a lua parte la lucrările conferinței „**Drumul banilor europeni, de la idee la succes**” și felicit organizatorii pentru interesul manifestat de a dezbate un subiect atât de important pentru autoritățile locale.

Absorbția fondurilor alocate României din bugetul UE (19 miliarde de Euro) pentru dezvoltarea regională în perioada 2007-2013 este **o provocare** cu care ne confruntăm în prezent dar, în același timp, **o responsabilitate** pe care trebuie să ne-o asumăm în utilizarea acestor fonduri.

Încep prin a sublinia câteva aspecte legate de politica regională sau de coeziune a Uniunii Europene.

Politica de coeziune este o **politică descentralizată** care îmbină deopotrivă **obiectivele globale ale Uniunii** cu **obiectivele Statelor Membre** pentru realizarea dezvoltării echilibrate la nivelul tuturor regiunilor și pentru asigurarea coeziunii economice și sociale. Implementarea politicii de coeziune se realizează în **parteneriat** între instituțiile europene, autoritățile naționale, regionale și locale. Modul în care este înțeles și aplicat **principiul parteneriatului** este diferit în cele 27 de State Membre UE. Unele State printre care și **România au ales un**

model de implementare centralizat, în care programele operaționale sunt gestionate de ministere și implementate de autoritățile deconcentrate din teritoriu, în timp ce alte țări precum Spania, Portugalia sau Suedia, spre exemplu, au ales **un model de implementare descentralizat**, în care atribuțiile de gestionare a politicii regionale sunt partajate între autoritățile centrale și cele regionale sau locale.

Sunt convins că nu există o **rețetă de succes** aplicabilă tuturor, și în mod cert Comisia Europeană nu este în măsură să ofere rețeta perfectă; de aceea, este foarte important să studiem și să învățăm din modelele și experiențele altor țări fără a uita să ținem seama de condițiile specifice locale.

Ne întrebăm cu toții cum a reușit **Irlanda** performanța privind creșterea PIB/capita de la 64% din media EU15, la 121% în anul 2003 și să asigure o creștere economică constantă de 8% din anul 1995 încoace. Cum s-au folosit irlandezii de politica regională și de fondurile structurale pentru a-și reforma economia și pentru a asigura un nivel înalt de creștere economică și ocupare a forței de muncă atât timp cât au avut la dispoziție aceleași elemente ca și alte State Membre: plan național de dezvoltare regională, programe operaționale, autorități de management etc.

Răspunsul o să vi se pară banal: este vorba de „**cultura cheltuirii fondurilor**”. Irlanda a avut un obiectiv simplu „100% absorbție a fondurilor” și a reușit! Și nu oricum, ci prin investiții în proiecte care au generat o valoare adăugată mare, prin cheltuirea eficientă a fondurilor și prin proiecte de „**investiții deștepte**”.

Aș dori să punctez doar câțiva **vectors de succes** cu privire la accesarea și utilizarea fondurilor europene:

- Asistența provenită din fondurile structurale, integrată într-un plan de dezvoltare național coerent, trebuie să fie **articulată cu prioritățile de investiții de la nivel local**. Fără **strategii locale de dezvoltare coerente și realiste** nu putem vorbi de un succes al dezvoltării regionale și locale;
- **Stabilirea priorităților de investiții**, importanța investițiilor în resursele umane, educație și training și în proiectele de infrastructură care atrag la rândul lor investiții private;
- **Guvernanța și parteneriatul** între diversele nivele de guvernare și **consolidarea capacității administrative** a autorităților publice locale și județene, principalii beneficiari ai fondurilor.

Asociația Municipiilor din România are un rol important în informarea periodică a membrilor privind evenimentele de pe plan intern și extern, instruirile și oportunitățile de finanțare și în facilitarea comunicării și a schimburilor de experiență cu instituții/organizații naționale și internaționale. **AMR și Biroul de reprezentare de la Bruxelles** acordă sprijin constant și oferă membrilor oportunități pentru a construi parteneriate cu autorități locale din alte țări, tocmai în ideea de a învăța din succesele și insuccesele altora și pentru a beneficia de know-how.

Eficiența utilizării fondurilor nu ține de gradul de absorbție despre care s-a scris atât și despre care s-au făcut atâtea pronosticuri ci de **capacitatea de a folosi acești bani într-o manieră eficientă**. Altfel vom cheltui banii și atât...

Deși cele 19 miliarde de Euro, asistența nerambursabilă din partea UE, la care se adaugă co-finanțarea națională în total aproximativ de 25 de miliarde de Euro, bani care trebuie cheltuiți până în 2015 (conform regulii N+2), compun o sumă impresionantă, aceasta reprezintă doar o parte din necesarul de investiții al României. Dacă ne închipuim că doar din Fonduri Structurale vom asigura dezvoltarea pe termen lung a României, nu facem decât să ne amăgim. **Următorii ani vor aduce schimbări structurale majore prin inițierea și dezvoltarea unor proiecte care să atragă la rândul lor investiții private!**

Experiența noastră ca primari ne arată că fondurile publice, fie ele de la bugetul de stat, bugetul local sau fonduri europene sunt limitate și investițiile trebuie bine gândite!

În plus, aș dori să vă atrag atenția asupra unui alt aspect: **prioritățile UE nu vor rămâne aceleași după anul 2013**, problemele create de schimbările climatice, schimbările demografice și migrație, securitatea energetică, impactul globalizării, incluziunea socială etc. constituie elemente care vor fi abordate prin politica de coeziune, ceea ce va duce la o diminuare a fondurilor alocate proiectelor de infrastructură atât de necesare României.

În încheiere, doresc să menționez faptul că Uniunea Europeană și-a propus să facă eforturi pentru **reducerea poverii administrative** cu 25% până în anul 2012, Statele Membre fiind și ele solicitate să participe la realizarea acestui obiectiv. În ceea ce privește Fondurile Structurale există tendința din partea Autorităților de Management de a **impune reguli mai stricte decât cele cerute prin regulamentele** privind Fondurile Structurale. În prezent, Comisia realizează studii și analize în vederea reducerii birocrăției legate de accesarea fondurilor, de aceea adresez un apel Autorităților de Management de a face eforturi la rândul lor pentru **simplificarea procedurilor** și vă asigur că, în cazul în care există o preocupare în acest sens, **Asociația Municipiilor din România va fi un aliat de nădejde.**

Vă mulțumesc!

Tudor Pendiuc

Vicepreședinte AMR

Primarul Municipiului Pitești